

Uporniško gibanje med španskimi fašisti se širi

...italijanski častniki ubiti v poulični bitki v Malagi. Nemški general dal ustreliti častnike, da zatre upor. Vstaško gibanje med fašisti je izbruhnilo tudi na toledski fronti. Vladni miličniki porazili fašiste v bitki pri Madridu. Bivši premier Caballero v konfliktu s špansko vlado

Valencia, Španija, 11. avg. — Minister obrambe v španjski vladi je sinoči naznanil, da so bili trije italijanski vojaški častniki ubiti v pouličnih bitkah med španskimi in zunanjimi fašisti v Malagi, ki je pod nadzorstvom Francovih upornikov. Minister pravi, da se je fašistična revolta razširila tudi na druge teritorije. Trideset španskih častnikov je bilo aretiranih v bitki v Malagi, v kateri so italijani izgubili življenje. Pet od aretiranih častnikov je bilo pozneje ustreljenih.

Neka grupa Francovih fašistov se je urpala in zasedla vojaške barake v Malagi, se glasila poročilo obrambnega ministra. Temu je sledila bitka med fašisti in zunanjimi častniki, ki je trajala 24 ur.

Trije nemški vojaški častniki so bili ustreljeni v zvezi z drugimi incidenti, ki se je pripetil v Malagi, na ukaz nemškega generala, ker so bili zapleteni v upor. Minister obrambe je dejal, da se je upor pojavil med italijanci tudi v Carpio del Taju, na toledski fronti, južno od Madrida, kakor tudi v okolici Granada.

Madrid, 11. avg. — Španski miličniki so odbili fašistični napad na Casablanca, ob cesti, ki vodi v Madrid, se glasi uradno poročilo ljudske vlade. Uporniški so bili porazeni in izgubili so skoraj 200 vojakov.

Madridska policija je včeraj aretirala W. G. Pereza, bivšega ministra, ko je v njegovem stanovanju našla zalogo srebra in draguljev v vrednosti \$100,000, bombe in drugi vojni material.

Pariz, 11. avg. — Poročilo, ki je prejel pariški list Tempa, pravi, da je napad na španski frontni, govori o razkolu v vladi španske ljudske fronte. Franco Largo Caballero, bivši premier, se je baje zvezal z anarhisti in sklenil dogovor glede skupne opozicije proti vladi, kateri načeljuje premier Juan Negrin. Caballero in anarhisti so pogajanja poveljstvo ljudske milice, ker je odredilo ofenzivo v španjskem sektorju, zapadno od Madrida, v kateri so miličniki utrpeli velike izgube in so morali zmagati drago plačati. V tej ofenzivi — piše pariški list — je padlo 25,000 miličnikov.

General Jose Miaja, poveljnik miličnikov na madridski fronti, ki je vodil ofenzivo, je predmet ostrih napadov s strani vladne opozicije.

Bayonne, Francija, 11. avg. — Sedem španskih miličnikov je doseglo v Francijo po begu iz fašističnega ujetniškega taborišča. Pripeljali so se v to francosko pristanišče mesto na zadnji, katero so s silo iztrgali iz rok fašistov in prisilili kaptana, da jih je odpeljal. Francoskim avtoritetam so pojasnili, da so jih fašisti držali kot vojne ujetnike več tednov v taborišču v Pasajesu, iz katerega so pobegnili.

Piketiranje poslaniških uradov prepovedano

Washington, D. C., 11. avg. — V senatu je bila včeraj sprejeta resolucija, ki prepoveduje demonstracije in piketiranje pred uradi poslaniških drugih držav v Washingtonu. Resolucija je bila nato poslana v nižjo zbornico, kjer bo, kakor vse kaže, tudi sprejeta. Resolucijo je predlo-

Vlada Argentine pobija ameriški načrt

Časopisje kritizira državne tajnika

Buenos Aires, Argentina, 11. avg. — Argentinska vlada in časopisje protestira proti načrtu, čigar cilj je ojačanje brazilske vojne mornarice. Spor je povzročil Cordell Hull, ameriški državni tajnik, ko je sklenil dogovor z Brazilijo, da Amerika da v najem šest starih rušilcev brazilske vladi. Hull je že pozval senatni mornarski odsek, naj odobri načrt.

La Nacion, vpliven argentinski list, piše, da načrt ograža ravnotežje pomorske sile držav v Južni Ameriki, zato je Argentina proti temu, da bi Brazilija dobila ameriške rušilce. To ni zadeva samo Argentine, temveč vseh držav v Južni Ameriki, zato je proti tej kupčiji.

Brazilska vlada hoče rušilce in njen argument je, da se bo na ta način zavarovala proti zunanjim invazijam njenega ozemlja. Zaščititi se hoče zlasti proti Nemčiji, katera se trudi, da dobi nazaj kolonije, katere je izgubila v svetovni vojni, poleg tega pa hoče utrditi svoj vpliv v Braziliji, kjer so nemški priseljenci važen faktor.

La Nacion zahteva, da ameriška vlada prekliče dogovor z Brazilijo. Slično stališče so zavzeli tudi drugi argentinski časopisi, ki podpirajo vlado.

Washington, D. C., 11. avg. — Predsednik Roosevelt in državni tajnik Hull ne pripisuje načrtu, da ameriška vlada da v najem Argentini šest rušilcev, nikake važnosti. Roosevelt je dejal, da so rušilci stari in Brazilija jih bo rabila le v svrhu vežbanja pomorščakov, kakor določa dogovor. Hull je rekel, da je cilj politike njegovega departmanta ohranitev prijateljstva med Ameriko in državami v Južni Ameriki, zato se ne bi smel nihče razburjati, ako dobi Brazilija v najem stare rušilce.

Lewis poslal ultimatum korporaciji

Washington, D. C. — John L. Lewis, načelnik Odbora za industrijsko organizacijo, je naložil ultimatum New York-Brooklyn-Manhattan Transit Corp., v katerem zahteva, da se mora korporacija pogajati z unijo Transport Workers of America, organizacijo CIO, ne pa z Zvezo uslužbencev, ki jo je sama ustanovila. Lewis pravi, da je to kompanijska unija in nelegalna v smislu Wagnerjevega delavskega zakona.

Filmski igralci podpri stavko kuharjev

Hollywood, Cal. — Screen Actors Guild, organizacija filmskih igralcev, v kateri so včlanjeni skoro vsi igralci, je naznanil, da bo bojkotiral vse restavracije, katere poseduje Brown Derby Co. S tem so igralci podpri kuharje in druge delavce, ki so zastavkali v restavracijah te družbe, ko je odklonila zahtevo glede priznanja unije in izboljšanja delovnih pogojev.

Zil senator Key Pittman, demokrat iz Nevade in načelnik odseka za sunanje zadeve.

Domače vesti

Nagla smrt rojakinje v Penni
Moon Run, Pa. — Dne 8. avgusta je naglo umrla Ana Butja, roj. Hamovc, stara 49 let in doma s Stare Vrhnike št. 6. Zadelo jo je srčna kap. V Ameriki je živela 30 let in bila je 29 let članica društva 88 SNPJ. Tu zapušča moža, šest sinov, štiri hčere, dva brata in sestro, v stari domovini pa dva brata.

Nov grob v Clevelandu
Cleveland. — Po šestmesečni boleznii je umrl Jos. Brađač, star 48 let in rojen na Veliki Leši pri Zatični. V Ameriki je bival 31 let in tu zapušča ženo, dva sinova, dva brata in dve sestri.

Velik napredek kavčukarske unije

V enem letu je zrasla od 25,000 do 73,000 članov

Akron, O. — (UNS) — Kavčukarska unija CIO, ki bo tukaj imela konvencijo od 12. do 18. septembra, je v enem letu zrasla od 25,000 do 73,000 članov, poroča njen glavni tajnik Frank Grillo. V tem času se je število krajevnih unij zvišalo od 87 do 135.

Nad 75% članstva dela pod kolektivnimi pogodbami, pravi unijski predsednik S. H. Dalrymple. "Kavčukarska unija napreduje stalno, dasi ne spektakularno. Dnevno časopisje se za to ne zanima, ker to ni novica," pravi glavni predsednik unije. "Toda za ameriško ljudstvo je velike važnosti dejstvo, da je unija pomagala tisočim in tisočim do lepšega življenja skozi višje in stalnejše plače, boljše pogoje in protekcijo uposlilitve."

Dalrymple je rekel, da je delo unije najbolje zapopadeno v tipični pogodbi, ki je bila sklenjena pri Baldwin Rubber Co. v Pontiacu, Mich. Pogodba priznava kavčukarsko unijo kot edino agencijo za kolektivno pogajanje, določa splošno mezno zvišanje in minimalno plačo 75c na uro za delavce in 60c za delavke. Plač družba ne sme znižati brez unijskega dovoljenja.

Zadnje dni je unija poravnala par stavk v New Yorku, North Eastonu in Mattapanu, Mass. V New Yorku so se pri Climax Rubber Co. delavci vrnili na delo po dolgi stavki, ko je družba vrgla v koš pogodbo, katero je bila pod roko sklenila z ADF kot potezo proti kavčukarski uniji. Stadfast Rubber Co. v Massachusettsu pa se je podala zahtevi delavcev in sklenila z unijo pogodbo, ki določa unijsko priznanje, takojšnje zvišanje plač za 12 1/2% in 40-urni teden.

Nadaljnji duhoven obsojen v Nemčiji

Stuttgart, Nemčija, 11. avg. — Rev. Gregor Watschle, katoliški duhoven, je bil včeraj spoznan za krivega žaljenja nekega nazijskega lista in obsojen na plačitev denarne kazni ali deset dni zapora. Watschle je bil obtožen, da je pred neko faranko, ki je hotela izstopiti iz katoliške cerkve, ko je nazijski list razkrinal nemoralnost med duhovniki, izjavil, da list laže in zaradi tega ne sme verjeti vistem o pokvarjenosti duhovnikov, ki jih objavlja. Ime lista, katerega je duhoven razkalil, ni bilo omenjeno v teku obravnave.

CIO poravnal spor med steklarji

Predsednik unije McCabe pristovoljno odstopil

Pittsburgh. — (FP) — Steklararska unija CIO (Federation of Flat Glass Workers) je srečno prestala hušno notranjo krizo, ki je nastala valed boja med glavnim predsednikom G. W. McCabom in njegovo skupino ter večino glavnega odbora. Spor je prišel že toliko daleč, da je bilo suspendiranih več krajevnih unij, več delegatov pa je bil odzvet mandat na zadnji konvenciji, ki se je obrnila na Johna L. Lewisa za izravnajo spora.

V smislu konvenčenega zaključka je Lewis poslal v Pittsburgh komisijo treh članov — Johna Brophyja, direktorja CIO, Charlesa Zimmermana, vodjo krojačev v New Yorku, in Lena De Cauxa, urednika glasila CIO. Ta komisija je dosegla popoln sporazum med bojujočima se frakcijama in izravnala vse difference.

Pridobila je glavnega predsednika Glena McCabeja, da je resigniral. V smislu sporazuma je Lewis imenoval na njegovo mesto kot upravitelja unije Paula Fullera, ki je bil prej pokrajinski direktor CIO v Cincinnatiju. Fuller bo ostal na tem mestu, dokler ne poteče McCabejev termin ali dokler članstvo s splošnim glasovanjem ne izvoli novega glavnega predsednika. Volitve lahko odredi Lewis.

Federacija steklarjih delavcev je bila ustanovljena pred dvema leti s spojitvijo federalnih unij in je v kratkem času ustanovila močno organizacijo v steklariski industriji. S kolektivnimi pogodbami je dosegla jako lepe pridobitve za steklarске delavce. Spor je nastal, ker je predsednik McCabe smatral unijsko glasilo za svojo lastnino. Zadnja konvencija je bila zelo viharna, toda je soglasno sprejela sklep, s katerim se je obrnila na Lewisa za izravnajo spora.

Federalne oblasti posegajo v rudarski konflikt

Washington, D. C. — Federalne avtoritete so se pričele zanimati za spor med progresivno rudarsko unijo v Illinoisu in Lewisovo UMWA po bitki, v kateri je bil G. Stufflebeam, organizator progresivne unije, umorjen. Dva rudarja, R. K. Moody

KRVAVI IZGREDI VSTAVKISVLNIH DELAVCEV

Veliko število ranjenih v bitki v Hazletonu

POLICIJA IZGNALA ORGANIZATORJA

Hazleton, Pa., 11. avg. — Včeraj je prišlo do krvavih izgredov med svilnimi delavci, ki so zastavkali za priznanje unije, in stavkavala, člani "neodvisne" (kompanijske) unije. Veliko število je bilo ranjenih, med temi nekaj žensk, v spopadu, ki se je pričel pred mestno hišo.

Bitka je sledila, ko je pričel govoriti Charles E. Hallman, predsednik "neodvisne" unije. V svojem govoru je napadel Johna L. Lewisa, predsednika rudarske unije in načelnika Odbora za industrijsko organizacijo. Dejal je, da rudarji na polju trdega premoga trpijo, odkar je Lewis predsednik rudarske unije UMWA. Ko je še govoril, je dosegla skupina piketov in bitka se je pričela. Hallmanovi poslušalci so bili povečini člani "neodvisne" unije, ki stavkavajo v stavki svilnih delavcev.

Piketi so prodrli do govornika in ga potanili s stopnic pred mestno hišo. Hallman in Donald Cassidy, tajnik "neodvisne" unije, sta pobegnila v mestno hišo, kamor so jima piketi, ki so medtem dobili ojačanje, sledili. Nastala je splošna zmešnjava in policija je bila pozvana v akcijo, ki je v kratkem času raskropila pretepače.

Policijski načelnik George A. Brown je rekel Hallmana in Cassidyja iz rok razkačenih stavkarjev, pozneje pa jima je svetoval, naj se umakmeta iz mesta. To se je zgodilo. Oba sta bila pod zaščito policajev odvedena na železniško postajo, kjer sta zasedla vlak in se odpeljala iz mesta.

In John H. Schneider, sta bila aretirana na obtožbo kršenja federalnega zakona, ki prepoveduje nožnja orožja, ko so pri njima našli revolverje. Moody je bil izpuščen iz ječe, ko je bila zanj položena kavelja \$5000, do obravnave, ki se prične 19. avgusta. Schneider ni mogel položiti kavelje in je bil pridržan v zaporu.

Protiunjski manever avtnih baronov

Chryslerjeva kompanija pomaga Fordu

Detroit, Mich. — (FP) — Nedavno ustavitev obrata v Chryslerjevi tovarni, ki je vrgla 11,000 delavcev na cesto, smatrajo voditelji unije združenih avtnih delavcev za protiunjski manever, ki naj bi zavrl pohod organiziranih delavcev. Kompanija je zaprla tovarno po napadu na nekega člana "neodvisne" (kompanijske) unije. Prišel je v momentu, ko je korporacija General Motors namenoma zavlekla pogajanja glede obnovitve pogodbe. Obdolžila je unijo neodvisnosti in da se noče držati provizij pogodbe. To in strategija Chryslerjeve kompanije sta prefrigana poteza avtnih magnatov, ki hočejo diskreditirati unijo. Pogodba med Chryslerjevo kompanijo in unijo poteče prihodno spomlad.

Chryslerjeva družba je s svojo akcijo napravila uslugo Henryju Fordu, v čigar tovarnih se bo pričela intenzivna unijska kampanja kakor hitro bo zaključena konvencija avtne unije, ki se otvori ob koncu tega meseca v Milwaukeeju. Walter Reuther, član eksekutive avtne unije, je že naznanil, da se bo raspečavala unijskih tiskovin med delavci, ki so uposleni v Fordovih tovarnih, obnovilo.

Zavtoritev tovarne je odredil Chrysler, ko so člani avtne unije vrgli nekaj kompanijskih unioinstov iz tovarne. Ti podpreniki so bili še prej opozorjeni, da pogodba med unijo in kompanijo prepoveduje agitacijo za katerokoli organizacijo med delom, a so opozorilo ignorirali. Temu je sledil pretep in Chrysler je ta incident izkoristil za namenom, da oblati unijo. On nedvomno računa, da bo najlaglje zatri unijo, če zaneti razkol med delavci, da se bodo pretepali sami med seboj.

Avtni magnatje so že dosegli delni uspeh, kar dokazuje spor med militanti v avtni uniji v Flintu in eksekutivnimi uradniki UAW. Prvi so oklicali nekaj stavk v tovarnih korporacij General Motors in Flintu, katere je eksekutiva unije združenih avtnih delavcev obsodila kot kršenje provizij sklenjene pogodbe, nakaš so bile preklicane. Magnatje so silno vesel, kadar se delavske grupe prepirajo, ker je to znamenje prihajajočega razkola v unijah vrstah.

Najeta drhal razbila delavski shod

Unijski organizator ugrabljen

Dallas, Tex. — (FP) — Drhal v službi tekstilnih magnatov je navlila na poslopje, kjer se je vrtil delavski shod, razpršila udeležence in ugrabila Herberta Harrisja, unijskega organizatorja, ga odpeljala zunaj mesta, kjer ga je potaljela v smol in perju. Harris je kazal v dvojni delavski film, skupno piketiranje zamorskih in belopoltnih delavcev neke tekstilne tovarne, v kateri je izbruhnila stavka.

Okrajni šerif Smoot Schmid in njegovi deputiji so našli Harrisja v nekem zapuščinem kraju zunaj mesta, kjer ga je drhal pustila. Avtoritete so nato zapretilo, da bodo vsi člani drhal aretirani. Harris, čigar dom je v New Havenu, Mo., je pričel sem pred nekaj tedni, da organizira tekstilne delavce, s tem pa si je nakopal jezo protiunjskih delodajalcev.

Nedavno je bil v Dallasu ugrabljen tudi George Baer, podpredsednik unije United Hat,

JAPONSKA PREDLOŽILA NOVE ZAHTEVE KITAJSKI

H o č e odškodnino za umorjena vojaka

JAPONSKE ČETE V SANGHAJU

Sanghaj, Kitajska, 11. avg. — Japonske navalistične avtoritete so predložile nove zahteve kitajski vladi v zvezi z bitko med kitajsko vojaško stražo in Japonci v Sanghaju, v kateri sta bila japonski mornarški poročnik Isao Ohjama in mornar Jozo Saito ubita. Do spopada je prišlo, ko sta Japonca ignorirala poziv kitajske straže, naj se ustavi, ko sta pridrela pred kitajsko letališče s svojim avtomobilom. Letališče, ki je pod vojaško kontrolo, se nahaja v bližini mednarodne naselbine v Sanghaju.

Japonske avtoritete zahtevajo visoko odškodnino za ubita vojaka in garancijo, da se slični incident ne bo več pripetel. Nadaljnja zahteva je, da morajo kitajske avtoritete znižati število policajev in orožnikov v Sanghaju in okolici na 2000 mož. Vse druge naj razorožijo in razpustijo.

Iz Nankana je prišla vest, da kitajska vlada ne bo pristala na te zahteve. Ona trdi, da sta Japonca pričela prva streljati na kitajske stražnike in s tem provocirala spopad, v katerem sta bila ubita.

Incident je povečal krizo med Japonci in Kitajci. Da bo Japonca podvela drastično akcijo, če ne bo dobila zadostnega od Kitajske, kaže iskrcanje nadaljnjih japonskih vojakov v Sanghaju. Petsto japonskih vojakov je včeraj doseglo v Sanghaju ob reki Jangtze v provinci Hupeh. V Sanghajskem pristanišču se nahaja tudi večje število japonskih topničarjev.

Tokio, 11. avg. — Japonska je včeraj uveljavila nove ukrepe, da ojači svojo oboroženo silo v severni Kitajski. Odredila je mobilizacijo nadaljnjih čet, obenem pa naložila vojni davek prebivalcem v svojih kolonijah, ki ga doslej niso plačevali. Prizadeti so prebivalci v Koreji, Formosi in na otokih v Južnem morju. Vsi ukrepi dokazujejo, da Japonca ne bo odnehala, dokler ne dobi vse severno Kitajsko pod svojo kontrolo.

Zalet v električno žico povzročil letalsko nesrečo

Daytona Beach, Fla., 11. avg. — Električna žica, katero so napelili ponoči in v katero se je pilot letala družbe Eastern Air Lines zaletel kmalu po dvigu s tukajšnjega letališča, je povzročila nesrečo, v kateri so se štirje potniki ubili, pet drugih pa je bilo ranjenih, ko je letalo treščilo na tla. Peter Dygert, upravitelj letališča, je dejal, da ni bil informiran o stvari in da žica še ni bila napeta, ko se je neko drugo letalo nekaj ur prej dvignilo v zrak.

Eksekucija železničarjev v Sovjetski uniji

Moskva, 11. avg. — Nadaljnjih 72 oseb je bilo ustreljenih na obtožbo, da so hoteli razdejati železnico v vzhodni Sibiriji in da so bile v zvezi z japonsko tajno policijo. Eksekucija je bila izvršena v Irkutsku.

Cap & Millinery Workers of Amerika. Trije možje so ga ugrabili na cesti, posadili v avtomobil in odpeljali zunaj mesta, kjer so ga pretepili. Noben ugrabitelj ni bil še doslej aretiran.

"Lahko zapišete, da je gospod Blanch praznoval svoj šestdeseti rojstni dan kot navadno."

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASNIK ZA SLOVENSKE PROSVETNE RABOVIŠČE
 Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Prejemniki: vsa družstva držav (inven. članovi) in Kinodromi 25.00 na leto, 25.00 za pol leta, 12.50 za četrt leta; za Kinodrome in Kinose 50.00 na leto, 25.00 za pol leta; za Kinodromce 25.00.

Prejemniki: vsi za Združene države (inven. članovi) in Kinodromi 25.00 na leto, 25.00 za pol leta, 12.50 za četrt leta; za Kinodromce 50.00 na leto, 25.00 za pol leta; za Kinodromce 25.00.

Prejemniki: vsa družstva držav (inven. članovi) in Kinodromi 25.00 na leto, 25.00 za pol leta, 12.50 za četrt leta; za Kinodromce 50.00 na leto, 25.00 za pol leta; za Kinodromce 25.00.

Prejemniki: vsa družstva držav (inven. članovi) in Kinodromi 25.00 na leto, 25.00 za pol leta, 12.50 za četrt leta; za Kinodromce 50.00 na leto, 25.00 za pol leta; za Kinodromce 25.00.

Najboljša vlada za delavce

V mišlih imamo vlado v kapitalistični državi, od katere ni mogoče pričakovati, da bi bila vlada delavskega razreda. Na kakšen način bi mogla biti takšna vlada najboljše za delavce, najboljše med kapitalističnimi vladami?

Na vsak način bi bila najboljše tista vlada, ki bi bila nevtralna v razrednih bojih. Najboljša za delavskega stališča bi bila ona vlada, katere bi z ozirom na razredni boj in reguliranje konfliktov med delavci in delodajalci vrnila tri funkcije: 1) skrbela, da imajo delavci v stavkah vse svoje civilne svobodščine nedotaknjene, 2) nadzorovala aparat za kolektivno pogajanje in 3) postavila ter zavarovala standard minimalnih delavskih zahtev glede mezde in delovnika.

Razume se, da te svoje misli postavljamo na papir brez ozira na okolnosti, na katere neprestano naletavamo v realnem življenju, predvsem brez ozira na to, da nas mnogi delavski sindikati skušajo uveriti, da bi bila takšna vlada nemogoča v praksi, v luči današnjih razmer. Fakt je, da delavci brez razlike v naziranjih in ideologiji priznavajo diferenco med tem ali onim režimom. Edino anarhistično odzvanje v praksi — a tudi anarhisti v praksi na tihem priznavajo, da jih neka vlada bolj tolerira kot neka druga.

Ce priznavamo to postavko, tedaj lahko argumentiramo, katere vlada v okviru kapitalistične družbe bi delavce najbolj zadovoljila. Vsekakor bi največ delavcev v Ameriki zadovoljila ona vlada, katere bi delavcem zajamčila gorne tri točke. Zdad ni vprašanja, če bi bila katerakoli vlada v stanju to storiti. Vzemimo enkrat, da je neutralnost vlade z ozirom na razredne konflikte izpeljiva in poglabimo se v to stvar samo s tega gledišča.

Včasih so socialisti resno obravnavali to stvar. Neutralnost vlade v razrednih konfliktih jim ni bila utopijska. Na primer, ko so slovenski socialisti v Ameriki pred dvajsetimi leti zažrtali osnovo ustave za jugoslovansko republiko, so postavili točko nevtralnosti vlade v vseh konfliktih med delavci in delodajalci na prominentno mesto. Niso bili naivni, da bi ne vedeli, da republika bi mogla biti v najboljšem primeru politično demokratična, ekonomsko pa razredna toliko časa, dokler ne bo Jugoslavija zrela za socializem. V teh razmerah bi bilo za delavce tamkaj najbolje, da je vlada popolnoma nevtralna v njihovih bojih s kapitalisti, da začeti njihove civilne svobodščine med stavkami, da prepreči vsako nasilnost s strani delodajalcev in da sploh pazi, da boj ostane v mejah človeške dostojnosti.

Ti pogoji lahko veljajo še danes za delavce vseh onih dežel, v katerih še obstoji politična demokracija in kjer hoče vlada biti vsaj do neke meje poštena napram delovnemu ljudstvu.

Da li je to izvedljivo v Ameriki, v deželi velike korupcije in lokalnih ter državnih režimov, ki so — z redkimi in kratkotrajnimi izjemami — do malega vsi v pestih industrijskih, finančnih in trgovskih mogotcev, je seveda drugo vprašanje. To težko vprašanje nam pa ne sme odrekati možnosti, da lahko računamo z vsimi mogočimi reformami — niti ne more izbrisati dejstva, da so bile v zadnjih letih kljub nepopisnemu odporu s strani armade izkoriščevalcev izvršene nekatere ekonomske in socialne reforme, ki so se nam zdale že leta 1930 nemožne v okviru ameriškega kapitalizma.

Te reforme, o katerih ne more nihče trditi, da so brez koristi za delavca, so znamenje, da bi ameriški delavci lahko že danes marsikaj dobrega in koristnega iztrgali iz rok kapitalističnega kongresa in kapitalistične administracije.

Roosevelt ni bil ne prvi ne drugič izvoljen zato, da bo izvedel socializem v Združenih državah; kdor je to pričakoval od njega, je bedak. Bil pa je izvoljen zato, da izvede nekatere ekonomske in socialne reforme. Če ni izvedel vseh in tako, kakor je on hotel, ni njegova krivda. V luči tega, kar je storil, ni dočela izključeno, da bi ne mogel doseči nevtralnosti federalne vlade v razrednih bojih. Izrečno kapitalistična administracija, kakršne so bile Hardingova, Coolidgeva in Hooverova, nam je skrajno zoperna. Nevtralna vlada bi bila najboljše, kar morejo delavci pričakovati v današnjih razmerah. Vlada, ki bi skrbela, da nobena javna niti privatna oboževanja sila ne nastopa več proti stavkarjem in da so delavcem, kakor delodajalcem, na razpolago poštena sredstva za izravnavo vsakega spora.

Glasovi iz naselbin

Iz Podgoričanove torbe
 "Kuga nad obe hiši!" je ponovil za Shakespearejem predsednik Roosevelt, ko je izbruhnila stavka v jeklarski industriji in so burbonci zahtevali od njega, da obsoji stavkarje in CIO. Ampak jaz poznam nekoga, ki bi lahko bolj upravičeno ponovil Shakespearejeve besede: jugoslovansko ljudstvo v sedanjem sporu med katoliško in pravoslavno cerkvi zaradi konkordata. "Kuga nad obe hiši!"

Razne jezikovne spake so se jako udomačile v ameriškem slovenem dnevnem tisku. Teh spak je toliko, v rabi so tako pogosto, da jih oko že vselej ne opazi. Sem pa tja pa človeka le zabole oči in ušesa. Na primer, če citate o nekem "North American Committeeju za pomoč Španiji" (Prosveta 6. avg.) si ne morete kaj, da se ne bi vprašali, ali se morda ne bi moglo posloveniti vsega imena; in če to ne bi bilo mogoče, ali ne bi bilo bolje, pustiti tudi drugo polovico neposlovenjeno? In potem vzemimo na rešetjo še nesrečni "a la", ki je v stalni rabi v vseh naših uredništvih. Ali ste že kdaj slišali slovenskega kmeta reči: "Neumem je a la noč"? Dr. A. Breenikov "Slovenski pravopis" pravi o tem:

Mavri strašen maščevalni pokolj. — To je pa ameriška Domovina! sem "uganil" na glas. Saj je vendar naslov kritičal, da so španski republikanci strašne, po krvi in krvavem maščevanju hlepeče zverine! Ampak povem vam, da sem zardel, ko sem odrlinil Prosveto. O ne, tega naslova ni bilo v A. D., temveč na prvi strani njene sosede.

Kažipot je imenitna stvar, saj nam pomaga, da se ne izgubimo, kadar iščemo pot skozi neznano pokrajino. Pri kljubovi Zarji se tega niso spomnili in tako smo se mi v nedeljo vozili v začaranem krogu okrog Tanekove farme dve uri, preden smo jo naposled našli. Ko je nato naš voznik Pavel Tomko potobil Krelbuja, da smo jih iskali "štiri ure", je Krelbej omalovaževalno zamahnil z roko: "To ni nič! Nekdo drugi nas je iskal pet ur." — Medtem, ko smo jih iskali, so izletniki vse osušili. Zejo smo potolažili z dobro kavo, ki sta jo pripravili mra. Poljšak in mra. Franceškin. — Med izletniki smo videli tudi Etbina Kristana, ki je povedal, da upa, da bo prva številka Cankarjevega glasnika dotiskana proti koncu tega tedna. I. Jontex, 53.

Nebesa za nekatere, za množico pekel
 Springfield, Ill. — Kakor v nebesih, tako na zemlji. Tako je zapisano v tistih velikih, starih bukvah. Veliko jih je, ki imajo nebesa tukaj. In ti ljudje silijo revno ljudstvo v neki drugi svet, kjer jim obetajo nebese. Februarja leta 1901 sem potoval v novo deželo s šifom po imenu Trave. Bila je stara nemška škafka, katero so strašni sneženi viharji in veliki valovi metali po morju kot orehovo lupino. Na kapitanu se je videlo, da je bil v velikih skrbih. Ko sva ga nekdo opazovala z mojim prijateljem, pride k njemu duhovnik neke verske sekte. Vpraša kapitana, ali se ni bati še kaj hujšega. "Se danes smo lahko vsi v nebesih," mu odgovori. Duhoven je skoraj začel in ponavljal: "Oh, Gott mit uns!"

Zalostne vesti
 Cicero, Ill. — Pred kratkim je John Podgornik, stanujoč v Cicero, prejel pismo iz Črne, ki so nekako v sredini Vipavske doline, da mu je tamkaj umrla mati v starosti 83 let. Zapuščar šest sinov in eno hčer. John je v Cicero, Jože v Detroitu, hči Viktorija pa v Argentini. Ostali so doma. Zraven opisujejo tudi tamojšnje neznosne in obupne razmere. So v položaju, da bi se morali samu smiliti. Dodal so imenik bivših dobro situiranih posestnikov.

Lepa vrsta jih je, katerim so fašisti vzeli vse in jih poglani na cesto. Kot izgleda, če ne pride do kakšnega preobrata, čaka ista usoda vse naše ljudi. Na njihov domovih se sedaj šopirijo Italijani. Davki so strašno veliki in obdavčeno je vse, kar ljudje potrebujejo in posedujejo.

V prejšnjih časih, ko je tuja vlada "okupirala" drugo, so ljudje obdržali, kar so imeli. Sedaj pa morajo prepuščati sovražniku vse svoje imetje brez odkodnine. To je nekaj nečuvvenega. Boljša bi bila hitra smrt v boju, kot pa tako počasno hiranje. Širnemu svetu pa te krivice niti znane niso. Siromaki apelirajo za pomočeno obleko in čevlje, kajti kupiti si ne morejo nič. Omenjajo tudi, da hodijo brez večerje spat in da sploh ne jedo več ko enkrat na dan in še to slabo.

Pred okupacijo ti kraji niso poznali pomanjkanja. Tudi izseljenci so bili zelo redki, mogoče eden ali dva na tisoč prebivalec. Vse se je držalo doma. Za vse je bilo dovolj kruha in vina. Sedaj bi pa nedvomno radi odšli vsi, če bi bilo kam. Petje je bilo v teh krajih udomačeno, kakor najbrž ne nikjer na svetu. Skoro vsaka vas je imela pevsko društvo in tudi ljudje izven društva so izvrstni peli. Ob nedeljah je gmelno iz vseh gostiln, pozneje pa na vasi.

Na vases se je pelo tudi vsak večer v tednu in ljudje, dasi trudni od dnevnega dela, so vseeno radi odpirali okna pozimi in marsikdo je tudi ob oknu slonel, da je več ujel, kajti pelo se je umetniško in močno kot bi strele udarjale. Skoda, da ti pevci niso šli po svetu. Nedvomno bi marsikateri dosegel svetovno slavo. Enako so tudi gode igrali v istem tempu — živo, da se je poslušalcem zdelo kot da jih nekaj dviga od tal. Niso cincali, piskali in godal poskušali pred nastopom. Na žalost so od vsega tega ostali le še

Lojalistični zakopi na zapadni strani Madrida, kjer so se že vršili srditi boji med fašisti in lojalisti. Zakope si ogledujejo člani mednarodne brigade, ki je prve dni obleganja prepredila fašistom zavzetje Madrida.

Delavce. Odgovori mi, da se meni ni treba brigati za delavce, ker sam že živim, drugi naj se pa sami brigajo.

Tako tudi mislijo kapitalisti. Delavci, predvsem rudarji so sami krivi, da jim stroji izpodjedajo kruh. Namesto da bi bili blagoslov za človeštvo pa postajajo vedno večje zlo. In ko se ena mašina polomi, pa dobe drugo. Delavci bi morali stroje kontrolirati, ne pa pustiti, da gre ves profit kapitalistom. Stroji bi morali biti v korist vsemu ameriškemu delavstvu, šele potem bi se zopet industrijsko kolese vrtilo in konec bi bilo nepotrebne in prisiljene depresije.

Anton Gorez.

Spomini. In po nekaj letih bodo se ti zabrisani ... Za nado mestilo so pa ljudje dobili brezno tuče, grozot in obupa.

Slovenski fašisti! Kjerkoli ste in v kakršnekoli halje ste odeti, ali se zavedate, kaj propagirate?

Paula Podgornik, št. 102.

Zborovanje gl. odbora
 Sharon, Pa. — Nahajamo se v pasjih dneh, ki pa so drugačni od lanskih. Letošnja pomlad in poletje sta bila namreč dokaj mokra in narava je poglala bujno zelenje vsepovsod. Zato so letošnji pasji dnevi lepi kakor oni, ki smo jih preživeli v času suše. Zadnje dni pa je pričela pritiskati vročina, ki človeka s sedmimi križi na grbi hitro utruji.

V teh dneh zboruje novi glavni odbor Slovenske narodne podpornice jednote v Chicagu v jednotinem domu. Znova čestitam vsem ponovno izvoljenim glavnim odbornikom in vsem novim odbornikom. Želim, da bi složno delovali za koristi in napredek SNPJ. Vem, da bodo distriktni podpredsedniki dobili potrebna navodila glede dela v svojih okrožjih. Čaka jih namreč težka naloga pri njihovem delu za dobrobit jednote in članstva. Naloga bodo večkrat na razne zapreke in kričke ter napade od strani naših nasprotnikov, ki so vedno na delu, da bi škodovali naši organizaciji. Take sovražnike moramo mirno poslušati, da se izkašljajo, potem pa se jim prepričevalno pokažejo ugodnosti, ki jih nudi svojim članom naša jednota. Mi moramo lepo nastopiti in biti tolerantni, toda odločni, kajti naša jednota ima dovolj vpliva in dobrih del za seboj, na katero lahko vsak čas pokažemo s ponosom.

V novem glavnem odboru Slovenske narodne podporne jednote je lepo številno zastopnikov mlajše generacije. Svojo izobrazbo so zajemali v ameriških ljudskih in srednjih šolah, imajo pa že tudi skušnje življenja. Na zborovanjih glavnega odbora bodo pridobili mnogo. Spoznali bodo razne probleme in videli v notranji ustroj jednote in poslovanja. Vsem novim in starim glavnim odbornikom želim obilo uspeha na njihovem poletnem zborovanju!

Anton Zidanšek.

Piknik društva Bled JPZS
 Milwaukee, Wis. — V nedeljo, dne 15. avgusta, priredi društvo "Bled" št. 19 JPZS svoj izlet ali basket piknik v prosto naravo na splošno znani prostor Army Lake. Naše društvo vabi svoje članstvo in številne prijatelje, da se udeležijo.

Kakor vsako leto, bo tudi na letošnjem pikniku preskrbljeno, da bo vsak udeleženec imel dovolj zabave, pa naj bo star ali mlad. Na programu bodo razne igre in tekme, naš znani mesar Bučer pa bo na raznju pekel koštruna, medtem ko bo cvetličar Suban pekel koruzo in John Lenko bo serviral mrzlo pivo. Vseeno pa vam priporočamo, da prinesete prigrizek s seboj za vsak slučaj, če Bučerju zmanjka koštrunovine.

Oni, ki se želijo peljati s trokom, naj se zglasijo pri Johnu Lenkotu ob 9. uri jutraj. Na svidenje!
 Pub. odsek.

Poletna hrana in zdravje

Piše dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New Yorka

Tudi onemu, ki je pri dobrem zdravju dostikrat ne ljubi jesti, kadar pritisne na. Okusne, zdravosnosne jedi, ki jih je seljem užival v hladnejšem vremenu, ga niso bijo več — želede si želi kaj lažjega, ve le zadosti, da ne bo človek lačen. Vsi ne prav nič treba, da je poletje nekaj strga in težavnega za gospodinjio in mater rae otrok, ako se zaveda le nekoliko dejstev, kaj je nekoliko nasvetov: Ni treba opustiti sa popolnoma; družina more uspevati — bolj ugodno — ako servirate meso le pood na dan v vročini. Na trgu je sedaj polno žih zelenjav in tudi mnogo sadja je sed razpolago. Tečna solata se sedaj more priti bolj okusno in bolj poceni kot v drugih njih časih. Rib je v izobilju in tvorijo v letnem času hrano, ki je sedaj poceni. Ri morala biti na jedilni listi vsakogar vs enkrat na teden.

Mlečne jedi so zlasti osvežujoče, zdrave, dostine v vročem vremenu. Izbira mlečni di je raznovrstna. Tudi sir vsake vrste je bra jed poletni. Makaroni, spageti in ni ni so jako poljudni. Mleko, kislo mleko in čne pijske niso le dobre za željo, marveč so vonosne. Sladoled je za mlade in stare len desert.

Servirajte obilo kuhanih zelenjav, sol zelenjave in mlečnih jedi, mesa pa le pood na dan, kadar je vročina. Dodajte mleka, kajti isto je najpopolnejša hrana, vaje primeren delež morskih jedi in rib; gibajte se mastnih jedi in preveč sladkih. Ravnajte se po tem in vročina vam škodila.

Peščne kopeli

Ze v starem veku so spoznali peščne kopotem pa so nanje pozabili in šele mo medicina jih je obnovila. Prednost teh je v tem, da dajejo med vsemi kopelmi nateperaturo in da med njimi lahko dihanmalni, sveži zrak.

Razlikujemo mile in krepke peščne kPrve trajajo največ pol ure; druge najveprve imajo temperaturo 40 stopinj, drug50 stopinj. Te kopeli uporabljamo lah vse telo ali pa lokalno za poedine ude.

Postopek pri teh kopelih je sledeči: suhi, presejani morski ali rečni peski (m segrejo na železnih ploščah, do 45 ali 50 pinj. Če je ta temperatura previsoka, je žamo s tem, da primešamo segretemu hladnega. Segreti pesek stresemo v ko kad, tako da pokrije dno več centimetro soko. Nato položimo pacienta, ki je odel hek kopalni plašč, v kad, nasujemo nanj t peska, da mu je telo pokrito z več centim debelo plastjo. Pri polovični kopeli pokr prostoro zgornje telo z volneno odejo. V p kopeli ne učinkuje samo toplota, temveč tal salna sila peska, ki odjema telesni površing, ne da bi se kožna temperatura zavolpuhtevanja kaj znižala. To velja seveda primeru, da je plast peska nad kožo dovolbela.

Učinek peščenih kopeli je enak učinku rimskih in ruskih kopeli, samo da je silaUtrp srca se poveča za pet do osem ude na minuto, kožno dihanje se silno pospeko da je telo že po 15 do 20 minutah ob s prilično debelo plastjo vlažnega peska, peščni kopeli 45 stopinj, ki je trajala 50 nut, izgubi pacient povprečno 750 g svoj lesne teže. Če traja kopel celo uro, izgubi cel kilogram vode.

Peščne kopeli se v primeri srčnih bo nikioli ne smejo uporabljati in prav tako boleznii, ki zvišuje krvni pritisk, n. pr. tmerih poapnenja žil.

Zemlja, kovinasta goba

Na nekem predavanju v Ameriki geokalni družbi je prof. J. Lynch s Fordham ga vseučilišča razlagal svojo novo teorijo, kateri zemljaka notranjost ni trda ali ča, kakor so domnevali doslej, temveč je merljati s kovinasto "gobo".

Lynch je prišel do tega zaključka, ko zvezil s svojimi mnogoletnimi raziskovanj tresov skušal reproducirati potresne valove je pri tem ugotovil, da niti trdo niti zemljako jedro ne more teh valov preve dalje na takšen način, kakor se to v re dogaja. Nasprotno pa so mu pokazali pe si z redko kovino paladijem, da so se v š širili valovi na isti način, pod pogojem, da kovina absorbirala znatno množino plina; činkovala potem kakor gobasto telo.

Ta sposobnost je dana paladiju v veliki ri. Vsrka lahko namreč devetdesetkrat t plina, kolikor znaša njegova lastna pravnina, ne da bi se pri tem njegov obseg pove Lynch pravi, da pomeni njegova teorija nek šen most med prejšnjimi domnevmi in priš enost z zemljakemu jedru lastnosti, ki bi jih mogio imeti niti kot trdo niti kot tekočo.

V ostalem so že dosedanje raziskave pok le možnost za obstoj takšnega jedra, ki bi le gov premer značal polovico vsega zemljaka go premera in ki bi bilo okroglo 5.5krat t gusto kakor voda ali 4krat tako gosto ka zemljaska površina. Seveda s tem ni reš zemljaska površina. Seveda s tem ni reš da sestoji najgloblja zemljaska notranjost iz paladija. Sestavljena je lahko iz kovin nika, le da sta ti dve kovini potem prepa z velikimi množinami plina.

John C. Gentrea, petindvajsetletni predsednik centralne unije v Columbusu, O.

Vesti iz Jugoslavije

DEMONSTRACIJE OB POGREBU PATRIARHA VARNAVE

(Izvirna poročila iz Jugoslavije.)

ga namreč podpira, toda sedanjí vladi pritrđiti ne sme, zaradi konkordata pa tudi oporekati ne. Tako so v tem primeru tudi dr. Mačku povezane roke.

Vse zanima vprašanje, kako bo z volitvami novega patriarha. Ministri vsakokratne vlade imajo pravico voliti patriarha, toda sveti sinod trdi zdaj, da so se sedanji člani vlade sami izobčili iz cerkve, ker so s konkordatom delovali proti srbí pravoslavni cerkvi. Zaradi tega jim sveti sinod volilne pravice ne prizna. Dasi je minilo že par dni od patriarhovega pogreba, ni slišati nič, da bi bile volitve novega kmalu. Ko je bil konkordat v skupščini sprejet, je vladni predsednik sporočil, da ga ne bo takoj predložil senatu, ker bi rad poprej še dosegel kakršno pobotanje s pravoslavjem. Dejstvo pa, da je vladni predsednik dr. Stojadinović odpotoval iz Beograda v avdienco k princu Pavlu na Brdo, od tam pa takoj v Dalmacijo na počitnice, kaže, da dolejš najbrže niti do pogajanj ni prišlo. Stojadinović upa, da bo čas poravnal tudi to in da vladi ne bo treba odstopti, kakor želi sveti sinod.

Da pa je vlada v hudih stiskah, o tem ni dvoma. Konkordat je izrabila tudi vsa sedanja opozicija (razen hrvaške, ki molči!) za nasкок na vlado ter zaradi tega podpira pravoslavne cerkve, ki se konkordatu upira zaradi tega, ker zagotavlja katoliški cerkvi večje ugodnosti kakor jih ima pravoslavna. Znano pa je, da se srbí pravoslavna cerkev smatra za državno veroizpoved.

Kakor ni dvoma, da je sedanja vlada v skripih, tako tudi ni dvoma, da se bo spor poravnal. Pravoslavni cerkvi bo treba v nekaterih stvarih ugoditi, morda tudi kake določbe konkordata spremeniti. Če pa bodo hoteli konkordat preveč oklestiti, se bodo postavili po robu pač katoliki. Čas bo poravnal vse te spore. Široko javnost zanimajo le toliko, kolikor bi ti dogodki utegnili vplivati na notranje politično stanje.

Notranji minister dr. Korosec je na počitnicah v Begunjah na Gorenjskem, kjer čaka, kako se bodo stvari razvile.

Trboveljski rudarji v mezdnem gibanju. — Ker so se mnoga živila podražila, rudarske mezde pa so še zmerom enake, je Delavska zbornica sklicala te dni na posvet rudarske zastopnike iz vseh revirjev Trboveljske premoške družbe (TPD) in zastopnike vseh strokovnih organizacij. Lani avgusta je bila sklenjena nova kolektivna pogodba med TPD in rudarji. Od tedaj pa so se cene živil tako povišale, da žive danes rudarji kljub večji zaposlenosti težje kakor lani. Tudi je podjetje nekatere točke kolektivne pogodbe tolmačilo po svoje in škodo delavcev. Zato so na tem sestanku zastopniki rudarjev sestavili svoje zahteve, ki jih bodo obdelali v spomenici, katero predlože podjetju, da se zneče pogajanje. Rudarji so zadnje leto bolj zaposleni kakor so bili. Število zaposlenih se sicer ni povečalo znatno, pač pa delajo po več dni v tednu. Verjetno je, da dobavljajo premog tudi čez mejo. Le tako si je razlagati porast povpraševanja po premogu iz dobrih slovenskih rudnikov.

Koliko stane prevoz trupla iz USA v Jugoslavijo. — Pred dnevi je neki parnik pripeljal iz USA truplo v Clevelandu umrlega dalmatinskega izseljenca Dušana Kalinića v Šibenik. Kalinić je v oporoki zapisal, da želi biti pokopan v svoji rojstni vasi Ostrović v Dalmaciji. Prevoz trupla, ki ga je spremljala vdova, je stal četrt milijona dinarjev. Sorodniki Kalinića so pregovarjali vdovo, naj tej zahtevi oporoke ne ugodí, ker stane prevoz preveč. Vdova pa je dala truplo na skrivaj izkopati, pogrebni zavod Antona Grđine pa je poskrbel vse za prevoz.

Prva žrtve Save. — Na ljubljanskem Posavju je zahtevala Savá svojo prvo letošnjo žrtve. Neki delavec je našel po nevih-

ti pred dnevi obleko nekoga kopalca na bregu. Spravil je obleko in čakal, da se zgíasi lastnik. Ker se nihče ni oglasil, je javil zadevo policiji, ki je dognala, da gre za obleko delavca mestne elektrarne Franca Puca, ki se je šel popoldne kopat, a se zvečer ni vrnil domov. Drugi dan so ga še videli pri kopanju, nato pa je izgínila za njim vsaka sled. Najbrže ga je v vodi prijel krč in je utonil. Trupla še niso našli. Star je bil 37 let.

PROCES O PRIHOVSKEM SPOPADU

Sest obtožencev oproščenih, dvanajst pogojno obsojenih, trije brezpogojno obsojenih

Dne 28. julija se je pred celjskim okrožnim sodiščem začela velika razprava proti 21 obtožencem, ki jih obtožnica dolži, da so pripravili in izvršili 8. junija t. l. v Prelogah pri Prihovi (konjski okraj) napad na katoliške akademike, ki so se v dveh avtobusih vračali od demonstracij v Mariboru proti Celju oz. Ljubljani. V tem spopadu jih je bilo nekaj laže ranjenih, akademik Dolinar pa je dobil vboj v hrbet ter so ga drugo jutro našli mrtvega na kraju spopada.

Glavna dva obtoženca sta bila urédnik "Mariborskega večernika" Slavko Reja, dobro znan kot fašist že iz prvoinitskega spopada orjunašev in rudarjev v Trbovljah leta 1924, in delavec Viktor Dugina iz Peka na Mariboru. Prvi je obtožen, da je organiziral skupino napadalcev, drugi pa, da je zabodel akademika Dolinarja.

Dogodek je bralcom "Prosvete" gotovo še v spominu iz naših poročil. V Slovenijo se je pripeljal bivši vladni predsednik in general Peter Živković, prvi predsednik diktatorčne vlade. Pripeljal se je kot predsednik nacionalistične stranke s svojimi sodelavci, da priredijo v Ljubljani in po Sloveniji shode pristašev. Klerikalci so organizirali proti njim demonstracije, ki so se ponavljale, kjerkoli v Sloveniji se je Živković s svojimi spremljevalci pojavil. Ze v Ljubljani pri prihodu so bile hude demonstracije, ko so obsuli nacionaliste z gnilimi jajci in razbili okna na upravi "Jutra", ki je glasilo teh nacionalistov. Nato pa sta dva avtobusa katoliških akademikov potovala za njimi po vsej Sloveniji. Tako so dne 8. junija isti akademiki priredili demonstracije tudi v Mariboru. Razbili so šipe na hotelu Orlu, kjer so nacionalisti zborovali. Tudi so demonstracije grozili, da bodo Živkovića napadli, ko se bo vračal v Celje. Kričali so "Smrt Živkoviću!" in podobno.

Tedaj je Slavko Reja — tako pravi obtožnica — zbral skupino svojih pristašev, mladih delavcev in nameščencev, ter se z njimi na tovornem avtu odpeljal proti Konjicam. Pri Prihovi so avto skrili na stransko cesto ter se skrili v gozd, da počakajo avtobusa z ljubljanskimi katoliškimi akademiki. Ko je prispel prvi avtobus, so planili nanj. Hoteli so prerezati pnevmatike, da preprečijo akademikom demonstriranje v Celju, kjer je

Donald Henderson, ki je bil izvoljen za prvega predsednika splošne unije poljedelskih in konzervnih delavcev. Konvencija se je vršila v Denverju in se izrekla za CIO.

da je imel v rokah nož, priznal tudi, da je bil po spopadu nož okrvavljen, ne spomnja se pa, da bi bil zabodel Dolinarja v hrbet.

Po dveh dneh razprave so sledili govori 11 zagovornikov, nakar je sodišče razglasilo naslednji dan razsodbo:

Viktor Dugina na 3 leta robiše, ker je zabodel Dolinarja in s tem povzročil hudo telesno poškodbo s smrtnim izidom.

Slavko Reja na 5 mesecev strogega zaporá.

Parovan Anton iz Maribora na 4 mesece strogega zaporá.

Dalje je dvanajst obtožencev obsojenih pogojno na 8 in pol do pet mesecev zaporá, vsi ostali — šest — pa so bili oproščeni.

Za proces je bilo med ljudstvom mnogo zanimanja, a že zaradi izpovedi zdravnikov izvedencev ni bilo pričakovati visokih kazni.

Obtožnica sama je v opisovanju dogodkov navajala, da so bile demonstracije katoliških akademikov v Mariboru take, da predstavljajo kaznjivo dejanje, o katerem pa je pristojno sklepati mariborsko sodišče. Pripominjamo, da doslej niti eden izmed demonstrantov ni bil ne zaslišan ne aretiran, kaj šele obtožen!

Vesti iz Primorja

DROBNE VESTI

Prapot pri Sempolaju. Pretekli mesec je smrtno ponesrečil 32 letni Alojz Peric, po domače Hocman. Ko je hotel na skedenj, je najbrž izgubil ravnotežje in naslednje jutro so ga našli domači mrtvega v mlaki krvi. Bil je zaveden in pošten fant in splošno priljubljen v vasi in okolici. Zato je tudi globoko užalostil vso vas sklep šempolajskega župnika, ki je pokojnemu odrekel cerkveni pogreb, ker ni izključena možnost samomora. Kljub temu bo pokojnikov spomin ostal ohranjen med vaščani.

V Gorici so umrli: Jug Amalija, 43 let; Rojč Ana iz Ribenberka, 50 let; Katarina Košmač iz Cerknega, 26 let; Anton Jug od Sv. Lucije, 35 let.

V Trstu so umrli: Jurij Pokanec, 65 let; Just Starc, 58 let; Eugen Zlobec, 53 let; Ivanka Gojka-Kalč, 52 let; Ivana Verčon-Volk, 83 let.

V Trstu so se poročili: Lojze Cernigoj z Danilo Frlugovo in Stanko Pertot z Rozo Verginello.

Z motociklom se je smrtno ponesrečil 25 letni Venček Jež iz Spodnje Tribuše. Nearsča se je zgodila v Solkanu. Jež je bil takoj mrtev, njegov tovariš Rihard Mervic od Sv. Lucije pa je dobil take poškodbe, da je moral v bolnišnico.

Tujski promet v Jugoslavijo. V Gorici so se sestali na konferenci zastopniki turističnih odsekov iz Gorice, Trsta, Vidma, Reke, Pule in Postojne. Razpravljali so o možnosti poglobitve in izboljšanja turističnega prometa med Italijo in Jugoslavijo. Sklenili so sklicati že v bližnji bodočnosti novo konferenco v Gorici in na njo povabiti tudi zastopnike turističnih organizacij iz Jugoslavije, saj nudi Goriška res mnogo zanimivega in privlačnega.

Obtoženec Dugina je priznal,

Harry Bridges (levo), vodja pristanišnih delavcev na zapadu in Lewisov pobočnik, na konvenciji nove unije gospodarjskih in lesnih delavcev, ki se je vršila v Tacomi, Wash. Govoril je za CIO, kateremu se je unija pridružila. Poleg njega je Harold Pritchett, mladi predsednik unije.

Problemi priseljenca

N. Y. A. pomaga mladim ljudem dobiti delo

Vprašanje: Ali obstoja kaka vladna organizacija, ki bi pomagala mladim, ki je dovršila "high school" in išče dela?

Odgovor: National Youth Administration skuša — izmed drugih stvari — pomagati mladim ljudem, ki so dovršili srednjo šolo ali višjo šolo in iščejo dela. V javnih posredovalnicah dela v 58 mestih se nahaja zastopnik N. Y. A., ki se naziva "Job Counselor". Njegova naloga je sprejemati prošnje za delo s strani oseb v starosti med 16. in 25. letom in skušati dobiti delo za nje. Ako v najbližnji posredovalnici ne najdete zastopnika N. Y. A., bodo posilcu povedali, kje ga lahko dobi. Ti svetovalci dajejo mladim ljudem tudi nasvet glede strokovnih šol in tečajev za posebno strokovno izurjenje. Odkar je N. Y. A. začela delovati, je 100,000 mladih oseb zaposlilo za delo in 45,000 izmed njih je dobilo zaposlitev v privatnih podjetjih. Za to posredovanje se nič ne plačuje.

Enotna delavska fronta v N. Jerseyju

Skupna borba proti sovražnikom

Newark, N. J. — (FP) — Predstavnik 50 unij, ki so vložene v Ameriški delavski federaciji in Odboru za industrijsko organizacijo, so formirali enotno fronto, da bodo bolj uspešno pobijali protiunijako gibanje, ki ga vodijo industrijski magnati. Ti imajo podporo pri državni administraciji in sodiščih. Unijski voditelji so na svoji konferenci ustanovili Delavsko protijunkcijsko ligo, ki pravi, da predstavlja 20,000 organiziranih delavcev v tem industrijskem distriktu.

Vodstvo nove organizacije je napadlo sodnika R. Nolana, ki je izdal injunkcijo v prilog magnatom. Injunkcija govori, da je zaprta delavnica nelegalna v New Jerseyju.

Harry Wendrich, vodja te-sarske unije ADF in predsednik lige, je dejal, da bo šla njegova organizacija v boj proti injunkciji in bo zadevo tirala pred višje sodišča, da obrže injunkcijo, katera veže roke unionistom, ki zahtevajo zaprto delavnico.

Lesni magnatje na zapadu se zatekli k pobojnikom

Wetwood, Cal. — Okrog 20 pobojnikov, o katerih se sodi, da so v službi Meadow Valley Lumber Co., je napadlo in silovito pretepo Clifforda Willetta, predsednika krajevne unije lesnih delavcev, ko se je vračal z ženo in otrokom domov. Poleg zunanjih je dobil tudi težje notranje poškodbe. Družba je potem odslovila vse člane unije. Proti pobojnikom in družbi je unija nastopila na kriminalnem in civilnem sodišču ter vložila pritožbo pred pokrajinskim delavskim odborom.

V vlaklu

Učitelj izkuša otrokom vcepiti ljubezen in usmiljenje do živali. Neki dan se odpravil z otroki na izlet. Kar zašliš, kako so mali Mihec joka. "Kaj se je pa zgodilo?" vpraša učitelj.

"Oh, usedel sem se na oso, in ... in ... zdaj se mi uboga osa tako smili!"

Del bojišča na zapadni strani Madrida. Nekdaj je bil ta prostor krasen park, toda osemmesечно obleganje Madrida ga je spremenilo v razvaline in "no man's land" ali zemljo brez ljudi. Na desni je videti lojalistične utrdbe.

V JUGOSLAVIJO

NAJHITREJŠA DIREKтна POSLUŽBA

Pojdite v vašo domovino preko SOLNČNE JUŽNE PROGE; idealno potovanje skozi vse leto. Njena poletna klima in kristalne vode so najboljši vtiček na Italijanske Linije parnikov; parniki brezprimerni za udobno in zadovoljivo moderno preko oceana potovanje, in posebno odrezano, ki daje izvrstno in vtično ugodnost JUŽNE PROGE.

SATURNIA **VULCANIA**
Direktno v Jugoslavijo—28. avg. - 18. sept. - 6. okt. - 23. okt.

REX **C. di SAVOIA** **ROMA**
Preko Genova—21. avg. - 4. sept. - 11. sept. - 25. sept. - 2. okt.

Za informacije in rezervacije obrnite se na kateregakoli pooblaščenega agenta ali na naš urad, 333 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

ITALIAN LINE

F. M. DOSTOJEVSKI:

Bratje Karamazovi

Roman v štiri delih s splogom—Pisatelj Vladimir Levitič

„Ne samo, da ne želim biti huzarček in oficir, Marja Kondratjevna, ampak narobe, želim, da bi bili vsi vojniki uničeni.“

„Toda če pride sovražnik, kdo nas bo potlej branil?“

„Saj ni potreba. Dvanajstega leta je bil na Rusijo velik naval cesarja Napoleona francoskega, prvega, očeta sedanjega, in dobro bi bilo, če bi nas bili tisti Francozi takrat podjarmili: pameten narod bi si bil podvrgeel zelo zabitega in si ga pridružil. Tedaj bi bil pri nas čisto drugačen red.“

„Kakor da so oni tam pri sebi res toliko boljši od naših! Nekaterega našega vzdolžnika ne bi dala niti za tri mlade Angleže,“ je nežno rekla Marja Kondratjevna, ki je v tem trenutku najbrže podčrta svoje besede z medličnim pogledom svojih oči.

„To je stvar okusa.“

„A vi ste tudi sami cel inozemec, baš kakor najplemenitejši inozemec, to vam moram povedati, čeprav me je sram.“

„Če hočete vedeti, v pokvarjenosti so vsi podobni drug drugemu, oni in naši. Vsi so lopovi, le s to razliko, da hodijo oni v lakastih črevijih, naš podlež pa smrdi po svojem beraštvu in ne vidi v tem ničesar slabega. Rusko ljudstvo je treba pretepati, kakor je večeraj pravilno trdil Fjodor Pavlovič, čeprav je drugače norec z vsemi svojimi otroki vred.“

„Pa ste vendarle sami rekli, da tolikanj spuštuje Ivana Fjodoroviča.“

„Toda oni so se izrazili o meni, da sem smradljiv lakej. Oni me smatrajo, da bi se utegnili spuntati; v tem se motijo. Če bi le imel v žepu toliko denarja, že davno me ne bi bilo tu. Dmitrij Fjodorovič je s svojim vedenjem in pametjo in svojo siromašnostjo slabši od vsakega lakeja, za nikako rabo ni, in vendar ga vsi spoštujejo. Recimo, da sem jaz samo juhar, toda če mi bo sreča mila, lahko še kdaj odprem v Moskvi kafe-restoran na Petrovki. Zakaj jaz pripravljam jedila specialno, izmed onih, kar jih je v Moskvi, pa razen inozemcev nihče ne more specialno postreči. Dmitrij Fjodorovič je raztrganec, toda če pozove najimennitnejšega grofovskega sina na dvobje, se mu bo ta postavil — in v čem je on boljši od mene? Neprimerno neumnejši je. Koliko denarja je že pognal brez vsake pametne potrebe.“

„Na dvobju mora biti zelo lepo,“ se je zdajci oglasila Marja Kondratjevna.

„Zakaj neki?“

„Tako strašno in tako hrabro, posebno kadar mladi oficirski s pilotami in rokah zaradi kake dame streljajo drug na drugega. Prava sličica! Oh, če bi dali dekletom, da bi gledala, bi jaz strašno rada videla.“

„Lepo je, kadar sam meriš, če ti pa merijo naravnost v rilec, tedaj ti je prebitno neumno pri duši. Človek bi kar z mesta pobeignil, Marja Kondratjevna.“

Toda Smerdjakov ni blagovillil odgovoriti. Po kratkem molku se je spet razlegel akord in falzet se je razil v poslednjo kitico:

„Čas ločitve zdaj je, v daljne pojdem kraje, ker živeti slaje je v prestolnici! In žal mi ni, prav nič žal mi ni, prav nič, prav nič žal mi ni!“

Tedaj se je zgodilo nekaj nepričakovanega: Aljoša je zdajci kihnil in dvojica na klopi je mahoma utihnila. Aljoša je vstal ter krenil v tisto stran. Moški je bil res Smerdjakov, razoglav, z napomadenimi, težko če ne tudi nakradnimi lasmi in lakastimi čreviji na nogah. Gitara je ležala na klopi. Dama pa je bila Marja Kondratjevna, gospodinjina hči; obleka na njej je bila svetlovišnjeva, z dva vatla dolgo vlečko; dekle je bilo še mlado in ne baš napačno

na oko, če le ne bi bila imela tako silno okroglega in tako strašno mozolčastega lica.

„Ali se brat Dmitrij kmalu vrne?“ je rekel Aljoša kar moči mirno.

Smerdjakov je počasi vstal s klopi; tudi Marja Kondratjevna se je privzdignila.

„Kako naj bom jaz obveščen o Dmitriju Fjodoroviču? Če bi bil njihov čuvar, bi bilo kaj drugega,“ je tiho, odmerjeno in malomarno odvrnil Smerdjakov.

„Saj sem samo vprašal, ali veste,“ je pojasnil Aljoša.

„Ničesar ne vem o njihovem bivališču in tu di vedeti ne želim.“

„A brat mi je izrečno pripovedoval, da ga prav vi obveščate o vsem, kar se dogaja v hiši, in ste mu tudi obljubili, da mu sporočite, kadar pride Agraftena Aleksandrovna.“

Smerdjakov je počasi in brez najmanjšega znaka zadrege vzdignil oči in ga pogledal.

„Kako ste pa vi to pot izvolili priti na vrt, ko je že uro tega, kar so vrata zapahnjena?“ je vprašal, pozorno upiraje pogled v Aljošo.

„Iz stranke ulice sem prišel, čez plot, naravnost v hladnico. Nadejam se, da mi to oprostite,“ se je obrnil k Marji Kondratjevni; „hotel sem prej ko mogoče ujeti brata.“

„Oh, kako bi vam mogli zameriti,“ je zategnila Marja Kondratjevna, ki se ji je Aljoševa opravilba laskala. „Saj tudi Dmitrij Fjodorovič pogosto tako prihaja v hladnico, da mi niti ne vem, oni pa že sedijo v njej.“

„Nujno ga iščem in silno rad bi govoril z njim ali zvedel od vas, kje bi zdajle utegnil biti. Verjemite mi, da gre za stvar, ki je tudi zanj jako važna.“

„Oni nam ničesar ne povedo,“ je zajecila Marja Kondratjevna.

„Čeprav prihajam semkaj samo kot znanec,“ je spet prišel Smerdjakov, „so me vendar tudi tu kar nečloveško trpinčili z neprestanim povpraševanjem zastran gospoda, češ, kaj in kako je pri njih, kdo prihaja k njim in kdo odhaja, ali jim nimam povedati še česa drugega? Dvakrat so mi celo s smrtjo grozili.“

„Kako s smrtjo?“ se je zavzel Aljoša.

„Ali je to pri njih vobče kaj čudnega, spričo njihovega značaja, ki ste ga snoči sami izvolili opazovati? Če apustim Agrafteno Aleksandrovno v hišo, pravijo, in če ona tu prenoči — tedaj si ti prvi, ki boš nehal dihati. Zelo se jih bojim in če se ne bi bal še hujšega, bi jih moral naznaniti mestnemu načelstvu. Sam Bog si ga vedi, kaj so zmožni storiti.“

„Ondan so jim rekli: v možnarju se stolčem,“ je dodala Marja Kondratjevna.

„Nu, če je rekel v možnarju, tedaj so to nemara samo besede ...“ je pripomnil Aljoša.

„Če bi ga mogel zdajle dobiti, bi mu tudi zastran tega lahko rekel kako besedico ...“

„Edino, kar vam morem povedati, je tole,“ je dejal Smerdjakov, kakor da se je zdajci domislil. „Jaz prihajam semkaj zaradi vsakdanjega sosedskega znanja, in kako ne bi prihajal? Z druge strani pa so me Ivan Fjodorovič že na vse zgodaj poslal k njim na stanovanje v njihovo Jezersko ulico, brez pisma, z ustnim sporočilom, da naj Dmitrij Fjodorovič vsesko pridejo v tukajšnje gostilno na trgu, da bosta skupaj obedovala. Šel sem, toda Dmitrija Fjodoroviča nisem dobil na njegovem stanovanju in ura je bila že osem. 'Bil je,' so dejali, 'pa je odšel,' — s temi besedami so mi odgovorili njihovi domači. Videti je, da so z obeh strani tako dogovorjeni. Nemara da sedijo v tem trenutku s svojim bratcem Ivanom Fjodorovičem v tisti gostilni, zakaj Ivana Fjodoroviča ni bilo domov na obed; Fjodor Pavlovič so pred kako uro sami poobedovali in so nato legli počivati. To kar najbolj nujno vas prosim, da jim zastran mene in zastran tega, kar sem vam povedal, ne bi ničesar omenili, zakaj zmožni so, da me ubijejo za prazen nič.“

(Dalje prihodnjik.)

nedosehn večak v pumpanju. Čez tri dni mi je že sporočil: "Narejeno!"

„Kaj je narejeno?“ sem vprašal.

„Imam v žepu deset tisoč frankov. To se pravi, jutri jih dobim. Oče moje matere je pristal na posojilo!“

„To bo vesela Koka!“

„Ah kaj vesela! Kako bo vrisкала, kadar ji ob slovesu položim na mizo pet tisočakov.“

„Oprosti vendar,“ sem ga prekinil, „prvotno si ji namenil vseh deset tisoč frankov!“

„To je bilo prvotno. Med tem sem mislil in mislil, pa sem prišel na čisto nove ideje. Koka se prav te dni dogovarja z nekim bogatim gospodom. Ne vem, kaj snujeta ... Kaj pomeni zanjo teh pet tisoč frankov? Pet tisoč več ali manj — nji je to vseeno!“

„Tako je!“ sem rekel. „Torej boš napravil nov račun. Za vsako leto skupnega prijateljstva ji boš plačal 1666 frankov, ali mesečno ...“

„Nehaj že, nehaj!“ je zavpil Saint Mayr. „Škoda časa za take račune. Pojdiva rajši na delo!“

Drugi dan sem vprašal Saint Mayra:

„Kako si uredil zadevo s Koko?“

„Vse je dobro,“ je odvrnil. „Zjutraj sem jo srečal. Povedala mi je, da odpušča v Buenos Aires. Peljala se bo z nekim Argentincem, ki ugodi vsaki njeni želji. Zdi se mi, da jo bo vzel za ženo ... Kakor mi je pravila, ima dedec tam neke haciende ogromnega obsega. Zdjaj ji nisi dragulje. Veš, kaj mi je rekla, ko mi je pokazala vse nakitene prste? Dejala je: 'Škoda, da imam samo deset prstov. Rada bi imela štiri roke ...'“

„Tvoje darilo je moralo napraviti velik vtis!“ sem pripomnil.

„Kakšen dar!“ je dejal Saint Mayr. Bila sva oba ginjena od obujanja sladkih spominov in nisem niti prišel do tega, da bi ji omenil kakšen dar. Ti ne veš, kako je ona dobra! Gotovo bi jo užalil, če bi ji omenil tiste tri tisočake, ki sem jih ji bil namenil ...“

„Kakšne tri tisočake? Dejaj si, da ji boš dal pet tisoč frankov?“

„Dejal, dejal! ... Seveda sem dejal. Dragi moj, prejel sem te dni kopico vsakovratnih računov. Vrag vedi, kje so trgovci izvovali, da imam v žepu denar. Koka dobi trideset novih bankovcev po sto frankov. Niti ne dvomim, da bo z njimi zadovoljna.“

Dva dneva pozneje je bil Saint Mayr silno zaskrbljen. Nič več ni govoril o svojem zasebnem življenju. Mislil je težke misli.

Pisala sva komedijo in sva prišla do prizora, ko prine ju-naško žrtvuje nekaj milijonov, da reši deklico, ki jo obožuje. Plavalata sva na valovih čuvs-te. Naši junaki v komediji so se kosalili velikodušnosti.

Tretji dan sva počivala in tedaj me je Saint Mayr resno vprašal:

„Poznaš kakšnega dobrega draguljarja?“

„Poznam,“ sem dejal. „Kaj bi rad od njega?“

„Kad bi kupil prstan do cene tisoč frankov. Podaril ga bom Koki ...“

„Kaj?“ sem se začudil, „zda j

Prostor v Lisbni, kjer bi bil portugalski diktator Antonio de Oliveira Salazar nedavno življenje. Atentat se ni posrečil, ker je bomba v cestnem kanalu eksplodirala hip pozneje, kator stopil iz avta. Salazar vlada Portugalko že deset let s krvavo roko in aktivno podpira fašiste v civilni vojni. Na sliki je jama, katero je naredila bomba.

si prišel s treh tisoč frankov že na tisoč?“

„Dragi moj,“ je odvrnil, „tri tisoč frankov — to je bilo nekoč ... Samo tisočaka ne morem podariti Koki v denarju. Zato sem sklenil, da ji kupim prstan ...“

Imela sva krstno predstavo komedije. Po tem dogodku mi je Saint Mayr nekako izglnil izpred oči. S komedijo je bilo samo nekaj moralnega uspeha.

Včeraj pa sem zopet srečal liajaka in sva se dolgo razgovarjala. Vprašal me je po Iksu in Ipsilonu in še po mnogih drugih. O vsakemu sem mu moral kaj pripovedovati. Naposled sem se domislil Robinette Cherrara.

„Kako je z njo?“ sem vprašal.

„Mislim, da se ima dobro. Od-potovala je v Argentino in živi tam kakor kraljica ...“

„Dovolj vprašanje: kako pa je bilo z zdraguljarjem, ki sem ti ga bil priporočil? Ti je dobro postregel? Jutri ga obiščem in če želiš, mu lahko sporočim kakšno tvojo željo glede cene za prstan ...“

„Kakšen prstan?“ se je začudil Saint Mayr.

„Za prstan vendar, ki si ga daroval Koki!“

„Ah,“ je vzdihnll Saint Mayr in težko odprl usta. „Veš ... prstana sploh nisem kupil ... Povabil sem Koko na večerjo v Bois de Boulogne. Rešil sem to stvar z borimi sto franki in revica je bila s tem celo zadovoljna ...“

HUMOR

Samo rep Hermica zagleda prvič slepiča, ki se zvija med travo.

Pa zakliče: „Mamica, tu je rep, ki miga brez psa!“

Dober pes „Ali bi lahko videl psa čuvarja, ki ste ga v časniku ponujali?“

„Zelo mi je žal. Včeraj ponoči so mi ga ukradli.“

Jaz sem tisti! Na vratih neke trgovine je visel napis: 'Išč se dober pomočnik.' Mlad fant ga je prebral, odtrgal in stopil v trgovino. Lastnik sam mu je prišel nasproti.

„Ali ste vi obešili ta napis?“ je vprašal fant.

„Da!“ je jezno dejal trgovec. „Kako ste se ga drznili odtrgati?“

„Ker ni več potreben. Jaz sem pomočnik, ki ga iščete,“ je mirno odvrnil fant.

In res je dobil službo.

Prebrisani cigan Cigan je šel k spovedi in pri tej priložnosti se mu je posrečilo, da je ukradel župniku uro iz žepa. Župnik ga je vprašal, kakšne grehe ima na vesti.

„Uro sem ukradel!“ „Vrni jo lastniku!“ „Tu jo imate!“ „Jaz je ne potrebujem!“ „Ponujal sem jo lastniku,“ je dejal cigan, „pa je ni marjal. Kaj naj zdaj storim?“

„No, potem jo pa kar odloži!“ „Hvala,“ je rekel cigan, „prekrižal in šel.“

Izpričevalo Kozamurnik bo dobil toda samo s pogojem, da potrdilo, da ni pijanec.

Pa gre v kaznilnico k telju.

Ta se začudi: „Kako da zahtevate to lo od mene?“

„Ker vi edini lahko pda me poznate pet let in da čas nisem bil niti en dan.“

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Po sklepu 10. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni ali dveh naročninam. Ker pa člani še plačajo pri assessants (12. tednik, se jim to prišteje k naročninam. Torej sedaj ni vroka, red je list predrag za člane S.N.P.J. List Prosveta je vasa lastnata gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan.

Table with pricing information for subscriptions in Canada, Chicago, and Europe.

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali M. Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vasa lastnina.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član S.N.P.J., ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako sh naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu in ob enem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne tedaj mora upravništvo znižati datu za to vsoto naročnina.

PROSVETA, S.N.P.J., 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsote \$.....

1) Ime.....Čl. družina št..... Naslov..... Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od slednih dni moje družine:

2).....Čl. družina št..... 3).....Čl. družina št..... 4).....Čl. družina št..... 5).....Čl. družina št.....

Mesto.....Država..... Nov naročnik.....Star naročnik.....

Dar na razstanku

Dokler sva delala s Saint Mayrjem, je bil on v popolni čuvstveni krizi. Oni dan, ko sva začela pisati novo komedijo, mi je rekel: „Poslušaj ... Zdjaj se bova tikala, kakor je v navadi med zaupniki. Najino skupno delo je stvar zaupanja. Dovolj, da ti mimogrede povem še nekaj: dal bom slovo Koki.“

„Kakšni Koki? sem se začudil. „Kok je na tisoče ...“

„Moja Koka se piše Robinetta Cherrara. Z njo sem živel tri leta v dobrem prijateljstvu in ji nisem nikoli dal niti pare. Zdjaj, ko jo bom zapustil, ne morem storiti tega praznih rok. Svetuj mi torej: kaj naj ji darujem?“

Zračunal sem v naglici in odvrnil: „Deset tisoč frankov za tri leta skupnega življenja — to je 3.333 frankov in 83 centimov na leto ali 280 frankov mesečno.“

„Vendar pa — je nadaljeval Saint Mayr — deset tisoč je le deset tisoč in to ni majhna vsota. Človek ne more biti indiferenten napram tolikemu denarju.“

„Pa imaš teh deset tisoč frankov?“ sem vprašal.

„Vidiš, to je ravno tisto! Nisam jih še. Zato pa imam deda, starega Goldberga, ki mi jih bo posodil. Ne bo sicer tako lahko izvabiti iz njega toliko tisočakov naenkrat, ampak napel bom vse strune ...“

Stirje zamorski fantje in njih odvetnik Samuel Leibowitz (na sredi), ki so bili pol oproščeni v znanem scottsborškem procesu. V ječi so bili od začetka 1931. Nastanili so se v New Yorku.

Stirje zamorski fantje in njih odvetnik Samuel Leibowitz (na sredi), ki so bili pol oproščeni v znanem scottsborškem procesu. V ječi so bili od začetka 1931. Nastanili so se v New Yorku.

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA v tiskarsko obrt spadajoča dela. Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrva-slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in dr.

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANE S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cene zmerne, unijako delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S.N.P.J. PRINTER 2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE Telefon Rockwell 4964 CHICAGO, ILL.

Tam se dobe na željo tudi vse ustrezne pojavnosti